

GAZETE YAZARI

Türk dünyası ile yeni bir başlangıç mı?

İbrahim Tıǵlı
Gazete Yazarı

Abone Ol

Google News

04 Eyl 2018, Salı

PAYLAŞ

Başkan Recep Tayyip Erdoğan'ın Kırgızistan temasları Türkiye'nin Orta Asya politikalarında izleyeceği yeni stratejileri de göstermekte. Merhum Cumhurbaşkanı Turgut Özal döneminde başlayan Türki Cumhuriyetlerle ilişkilerde, yeni bir dönemi başlatacak gibi görünüyor.

Soğuk Savaşın sona erip tek kutuplu bir dünyanın kurulması ile açılan gedikten giren Türkiye, şimdi çok farklı bir Orta Asya politikası ile karşı karşıya. Daha önce yeni bağımsızlığını kazanmış, yeni devlet olmuş Türki cumhuriyetlere Rusya ve Çin'in etkisine karşı ağabeylik yaparken bugün artık ortak paydaşlık ve kazanımlar çerçevesinde hareket edilmekte.

Özal dönemi ve sonrasında FETÖ, Orta Asya ve Kafkaslarda ortaya çıkan boşluğu değerlendirerek kısa zamanda ABD'nin de yardımı ile bölge coğrafyasında kültürel ve eğitim çalışmaları başlattı. Bir süre sonra FETÖ'nün, bu bölgelerde Türkiye'nin çıkarlarından çok ABD'nin emellerine hizmet ettiği anlaşılacak başta Özbekistan olmak üzere bazı Türki Cumhuriyetler bu terör örgütüne karşı mesafe koymaya başladılar.

Erdoğan'ın Kırgızistan temaslarında sürekli vurguladığı FETÖ'nün hem Kırgızistan hem de diğer bölgeler için bir tehdit olduğu, Türkiye'dekine benzer bir hain darbe girişiminin bu ülkelerde de olabileceği ihtimalinin güçlü olduğuydu. Erdoğan'ın, Kırgızistan'a FETÖ hatırlatması oldukça yerinde ve manidardır. Çünkü bu ülkeler hala kırılğan ve ABD-Rusya çatışmasının yaşandığı ülkelerdir. ABD'nin Rusya'ya yönelik saldırganlığının bir pazarı durumuna gelmiş bu coğrafya da her an bir darbe olasılığı özellikle Kırgızistan ve Türkmenistan'da söz konusudur. Kırgızistan'da FETÖ'nün hem siyasette hem bürokrasi de hem de eğitim de fark edilebilir bir etkisi gözüküyor. Kırgızistan FETÖ ile mücadele de samimi ve kararlı ise Türkiye'nin desteğine ihtiyacı olacak ve darbe girişimlerini ancak bu destek ve

yardımlar sayesinde önleyebilecektir.

Başkan Erdoğan'ın ifade ettiği, önemine işaret ettiği bir husus da karşılıklı ekonomik ilişkilerin gelişmesiydi. Bu ülkelerin kendi dahili şartlarından ötürü ekonomik ilişkiler maalesef istenilen düzeyde değil. En başta, Orta Asya Türki Cumhuriyetlerinin hala Türkiye'ye vize uyguluyor olması, özellikle Türk iş adamları ve yatırımcıların çalışmalarını zorlaştırmakta. Öncelikle Azerbaycan ve Kırgızistan vize konusunda bir adım atması, Türk iş adamlarının ülkelere daha kolay girerek yatırım yapmalarını sağlamaları gerekiyor. Artık İran ve Rusya bahanelerini bir kenara bırakıp Türkiye ile ilişkilerde samimi olduklarını göstermeleri lazım.

Biz devlet olarak yönümüzü daha önceleri Avrupa'ya çevirirken Orta Asya ve Türki Cumhuriyetleri ile ekonomik ilişkilerimizi bir süre askıya aldık. Oysaki bir ticaret ortaklığına, ortak pazara ne kadar da ihtiyacımız var. Gerek Türkiye'nin bu ülkelere alacağı ve satacağı birçok ürün var. Orta Asya pazarı kesinlikle ihmal edilecek bir pazar değil, aksine en fazla karşılıklı imkanların geliştirileceği bir pazar.

Vize muafiyetinin dışında ortak pasaport, ortak vatandaşlık gibi çalışmaları da başlatmakta fayda var. Her zaman deriz ya "Osmanlı döneminde İslam ülkeleri arasında sınırlar yoktu" diye. İşte bu sınırları aşmanın yolu, Türki Cumhuriyetler arasında ortak vatandaşlık, tek pasaport kullanmaktan geçiyor. Kırgızlar, kendileri Türkiye'nin bir parçası olarak görebilecekleri gibi Türker'de Özbekistan'da bir yerleri olduğunu unutmamalı. Buhara, Bakü, Bişkek, Semerkant ortak şehirlerimiz olduğu bilinci ile hareket edilmeli.

Türkiye'nin 20-30 yıl önce yapmaya çalıştığı yanlış bir politik yaklaşım vardı. Türki Cumhuriyetlere abilik yapmak, oysaki onlarla biz ortak bir kardeşlik içerisinde davranmalıydık, abilik çatısı altında siyaset, kültür ihracı yapmamalıydık. Bu yeni politikada, artık ortada şimdi karşılıklı kültürlerin birbirini baskısı altına değil etkileşimlerin sağlamak olmalı yalnızca. Biz daha fazla Manas'ı Nesimi'yi tanıyacağımız gibi kardeşlerimiz de Sezai Karakoç'u, Arif Nihat Asya'yı daha yakından tanımalılar.

Orta Asya Türki cumhuriyetleri ile ilişkilerde yeni dönemde özellikle iki kuruluşa büyük iş düşmektedir: Yunus Emre ve Maarif Vakfına. TİKA'nın zaten uzun süredir bölge ülkelerinde ciddi bir varlığı var. TİKA ilk ofisini Kırgızistan'da açtı gerek Azerbaycan gerek Özbekistan'da çok ciddi projelere imza attı ve atmayı da sürdürüyor. Maarif bu ülkeler açısından yeni bir kuruluş, henüz Türkiye'nin bu ülkelere eğitim konusunda neler katacağı bilenmiyor. Maarif'in çok kısa sürede Kırgızistan başta olmak üzere Orta Asya cumhuriyetlerinde bir eğitim hamlesi başlatacağı, kendi ülkesinin milli çıkarlarını önceleyecek yeni nesiller yetiştireceği aşikar. Çünkü Maarif'in niyeti hangi ülkede bulunuyorsa o ülkede eğitimin gelişmesine katkıda bulunmak, eğitim seviyesini artırmak ve küresel güçlerin taşeronu olmayacak kendi ülkesinin menfaatleri peşinde koşacak, barış ve huzurun bekçilerini yetiştirmek.

Türki Cumhuriyetlerle en önemli birlikteliğimiz kültürel ortak mirasımız. Bu mirası

canlandıracak ve kuvvetlendirecek olan da Yunus Emre Enstitüsü. Yunus Emre Enstitüsü'nün eli özellikle bu ülkelerde daha da güçlenecek. Türk dünyasının kültürel anlamda dirilişi ancak Yunus Emre gibi enstitü ve kuruluşların çalışmaları ile gerçekleşebilir. Kültürel üretim ekonomik yatırımlar kadar önemli. Bazen ekonomik yatırımlar geçici olabiliyor ama kültürel yatırımlar tarih boyunca etkisini koruyabiliyor.

Ekonomik olarak zor bir durumdan geçiyoruz ama Türkiye Cumhuriyetlerde yapılacak çalışmalarda geç kalma lüksümüz de yok. Çünkü anayurdumuza daha çok yatırım, farklı devletler olsak bile daha güçlü bir millet olarak tarihte olduğu gibi gelecekte de yerimizi almamızı sağlayacak. Doğudan yükselecek, ışık sadece Türkiye Cumhuriyetler de değil İslam dünyasının da aydınlanmasını sağlayacaktır.

#FETÖ

#Türk Dünyası

PAYLAŞ

09 Nis 2019, Salı

İstanbul seçimlerinden İsrail seçimlerine

02 Nis 2019, Salı

Cezayir'de yeni bir dönem her an başlayabilir

26 Mar 2019, Salı

Afrika'da var olmak, bir beka meselesidir...

İBRAHİM TİĞLİ TÜM YAZILARI

15 Temmuz

yenisafak.com/15Temmuz

Kudüs : Bir Şehrin Hikayesi

gzt.com/kudus

Yeni Şafak Seçim

yenisafak.com/secim

Yeni Şafak Ramazan

yenisafak.com/ramazan

Yeni Şafak Spor

yenisafak.com/spor

GZT Lokma

gzt.com/lokma

MOBİL UYGULAMALAR

Apple

Android

Windows

Yeni Şafak olarak yayın hayatına başladığımız ilk günden itibaren ülkemizde demokrasinin tüm kurumları ile yerleşmesi, milli irade ve değerlerimizin hakim olması için tüm gücümüzle çalıştık. Bu ülkenin geleceğinin derin sularda boğulup gitmemesi için çaba sarf ettik.

Fırtınalı günlerde sığınılacak bir liman olduk. Bugüne kadar ülkemize yapmış olduğumuz katkıyı bundan sonra da okurlarımızın desteği ile sürdürmeye devam edeceğiz. Her gün Yeni Şafak'la yeni bir umut olacak.

Son Dakika

Haberler

Koronavirüs

Türkiye

Dünya

Bilimsel Gelişmeler

Gündem

Darbe Girişimi

Eğitim

Politika

Yerel Haberler

Dünya

Ortadoğu

Avrupa

Amerika

Asya

Afrika

Antartika

Okyanusya

Özgün

Özgün haberler

Dini Bilgiler

Yemek Tarifleri

Diyet

Spor

Spor Haberleri

Transfer Haberleri

Beşiktaş Haberleri

Galatasaray Haberleri

Fenerbahçe Haberleri

Trabzonspor Haberleri

Futbol

Basketbol

Motor Sporları

Voleybol

F1

Extreme Sporlar

Golf

Güreş

Atletizm

Su Sporları

Salon Sporları

Uzakdoğu Sporları

Diğer

Ekonomi

Türkiye Ekonomisi

Dünya Ekonomisi

Otomotiv

Emlak

İş Dünyası

Basın İlan

İletişim / Harita

+90 212 467 65 00

Maltepe mah. Fetih cad. No 1/1
Topkapı Zeytinburnu İstanbul Türkiye

Bip / +90 530 846 00 00

Facebook

Instagram

Twitter

Google Plus

Pinterest

Youtube

Flipboard

Rss

Copyright 2017 © Yeni Şafak

Gizlilik Politikası

Kullanım Koşulları

Site Map

Medya Kit

Kurumsal

Bilgi Toplumu Hizmetleri

Hat Sanatı

Resimli cuma mesajları YENİ | Anlamli, dualı, resimli, hadislerle güzel cuma mesajları ve sözleri

↑
YUKARI

6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunundaki amaçlar ile sınırlı ve mevzuata uygun şekilde çerezler kullanılmaktadır. Detaylı bilgi için [çerez politikamızı](#) inceleyebilirsiniz.

